

Norsk språkråd 1972

Norsk språknemnd ble oppløst 31. januar 1972, og Norsk språkråd konstituert 1. februar (jf. Språk i Norden 1972). Språkrådet har 42 medlemmer fordelt på to like store seksjoner, en for bokmål og en for nynorsk. Arbeidet i Språkrådet er lagt opp omtrent som det var i Språknemnda, men arbeidsområdet er betydelig utvidet.

Språklig gransking av lærebøker er fortsatt det arbeidet som legger beslag på størstedelen av sekretærenes tid. I 1972 kom det inn 243 lærebøker til språklig kontroll, 151 på bokmål, 69 på nynorsk, og 23 med både bokmåls- og nynorsktekst. De fleste lærebøkene er blitt gjennomgått av konsulenter, men en del, fortrinnsvis mindre bøker, er blitt gransket i sekretariatet.

På samme måte som når det gjaldt Språknemnda, skal også Språkrådet gi råd og rettleiing til allmennheten. De fleste spørsmålene er kommet over telefon, men vi har også fått mange skriftlige henvendelser, både fra inn- og utland. I noen tilfeller har det vært nødvendig med grundige undersøkelser før vi har kunnet svare.

Vi har også gjennomgått skriv og brosjyrer fra offentlige institusjoner, og nynorsksekretæren er flere ganger blitt bedt om å oversette lengre tekster fra bokmål til nynorsk. Det Norske Bibelselskap arbeider med en ny oversettelse av Bibelen, og på oppfordring fra Bibelselskapet har Språkrådet gransket språket i en del av tekstene. Fagnemnda i rådet har uttalt seg om et utkast til ny liturgi for høymesse og barnedåp.

Behovet for ensartet fagterminologi blir stadig større. Grammatikkomiteen, som har vært i virksomhet siden 1969, har nå kommet med et framlegg til en mer ensartet grammatisk

terminologi. I november 1972 ble det satt ned en komite som skal ta for seg edb-terminologien. Språkrådet har dessuten tatt initiativet til en komite som skal arbeide med markedsførings-termer.

Norsk språkråd er representert både i Norges Standardiseringsforbund og i Rådet for teknisk terminologi. Rådet for teknisk terminologi har gått inn for en fastere tilknytning til Norsk språkråd.

Norges Idrettsforbund har henvendt seg til Språkrådet for å få i stand et samarbeid om idrettsterminologi.

Norsk språkråd har hatt mye arbeid med rettskrivnings-spørsmål. En rekke organisasjoner og enkeltpersoner har bedt om visse revisjoner i rettskrivningen; anmodningene har gjeldt begge målformer. — Språkrådet har vendt seg til myndighetene om liberalisering av rettskrivningsreglene for bokmåls-elever når det gjelder hunkjønnsformer, flertall av intetkjønns-ord og fortidsformer av svake verb.

Norsk Rikskringkastings juridiske avdeling har bedt Språkrådet vurdere et forslag til nye retningslinjer for språkbruk i NRK. — Kirke- og undervisningsdepartementet har bedt Norsk språkråd uttale seg om et eventuelt statlig utvalg til å vurdere juridiske, språklige, administrative og økonomiske spørsmål i samband med normering av stedsnavn, gardsnavn og bruksnavn.

I overensstemmelse med § 1 f i lov om Norsk språkråd, som sier at rådet skal sørge for at rådets arbeid blir gjort kjent, er det bestemt at Språkrådet skal gi ut et meldingsblad. Bladet vil få navnet "Språknytt", og vi tar sikte på å få utgitt første nummer i løpet av våren 1973. Det er meningen at bladet skal inneholde forskjellige artikler om Språkrådets virksomhet og om språk generelt. Med "Språknytt" vil vi forsøke å nå fram til alle som er interessert i norsk språk.